

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24CoPr/1/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2612206375
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľubica Spálová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2612206375.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu: JUDr. Ľubica Spálová a členov senátu: JUDr. Magdaléna Krajčovičová a JUDr. Andrea Dudášová, v právnej veci navrhovateľa: T. U., nar. X.X.XXXX, bytom X. XXX, zastúpeného advokátom: JUDr. Miloš Chrenka, so sídlom Trnava, Hlavná 23, proti odporcovi: Roľnícke družstvo Prietrž, so sídlom Prietrž 176, IČO: 00 590 053, zastúpeného advokátom: JUDr. Štefan Lehocký, so sídlom Šaštín - Stráže, Štúrova 1267, o neplatnosť skončenia pracovného pomeru a iné, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 15.2.2013 č.k. 7Cpr/1/2012-88, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej p o t v r d z u j e .

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti o náhrade trov konania odporcovi m e n í tak, že navrhovateľ je p o v i n n ý zaplatiť náhradu trov konania odporcovi na trovách právneho zastúpenia vo výške 508,01 Eur, k rukám právneho zástupcu odporcu do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd v celom rozsahu zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa domáhal, aby súd vyslovil, že výpoveď, ktorú mu dal odporca v zmysle § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce zo dňa 30.1.2012 je neplatná a pracovný pomer navrhovateľa k odporcovi trvá i naďalej a ktorým sa tiež domáhal od odporcu zaplata náhrady mzdy vo výške 981,03 Eur brutto od 1.5.2012 až do doby, kedy navrhovateľovi umožní výkon práce a zároveň i náhrady trov konania.

Rozhodnutie prvostupňový súd odôvodnil právne aplikáciou ust. § 61 ods. 1, 2, 3, § 63 ods. 1, 2 zák. č. 311/2001 Z.z. Zákonníka práce. Vecne tým, že z výsledkov vykonaného dokazovania považoval za preukázané, že návrh nie je dôvodný, keďže predmetnú výpoveď danú odporcom navrhovateľovi považoval za platnú. Súd skúmal, či boli splnené obligatórne predpoklady použitia výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce a to existencia organizačnej zmeny, nadbytočnosť navrhovateľa ako zamestnanca a príčinná objektívne existujúca súvislosť medzi organizačnou zmenou a nadbytočnosťou zamestnanca. Z vykonaného dokazovania mal súd za bez pochyb preukázané, že predstavenstvo odporcu s cieľom zvýšiť hospodárske výsledky a efektivitu rozhodlo o organizačnej zmene, ktorá bola následkom rozhodnutia vedenia družstva zmeniť zameranie odporcu z chovu dojníc na chov kráv na mäso, keďže náklady na výrobu mlieka boli vyššie ako zisk z jeho predaja. Nadväzne vedenie odporcu rozhodlo zrušiť pracovnú pozíciu navrhovateľa - agrónoma a jeho pracovnú náplň

rozdeliť medzi pracovníkov Ing. P. S. a F. S., ktorí spolu s navrhovateľom patrili do výrobného úseku, ktorý úsek tvorila rastlinná výroba, kde spadala pozícia navrhovateľa agronóm a živočíšna výroba, kde patrili uvedení dvaja zooložníci. Samo nedoručenie rozhodnutia predstavenstva o organizačnej zmene č. 1/2011 zo dňa 10.1.2011 navrhovateľovi podľa súdu nie je dôvodom na záver, že organizačná zmena neexistovala. Tvrdenie navrhovateľa, že nebol preukázateľne oboznámený s organizačnou zmenou sa pritom nezakladá na pravde, keďže priamo v texte výpovede odporca navrhovateľovi oznámil existenciu organizačnej zmeny. V ďalšom súd zisťoval, či v dôsledku prijatej organizačnej zmeny sa stal navrhovateľ nadbytočným, keď navrhovateľ tvrdil, že zmeny nastali na úseku živočíšnej a nie rastlinnej výroby a jeho pracovná náplň zostala plne zachovaná. V tejto súvislosti mal súd nepochybne preukázané, že odporca postupoval v súlade so zákonom, keď sa rozhodol, že zruší pracovné miesto navrhovateľa a jeho prácu rozdelí medzi zvyšných dvoch pracovníkov na výrobnom úseku, ktorí mali kvalifikačné predpoklady nielen na výkon práce, ktorá predtým bola pracovnou náplňou navrhovateľa a zároveň mali kvalifikáciu na výkon práce zooložníka, ktorá zostala u odporcu zachovaná, aj keď jej charakter sa čiastočne zmenil. Vychádzajúc z uvedeného, prvostupňový súd dospel jednoznačne k záveru, že prijatá organizačná zmena urobila navrhovateľa nadbytočným. Aj keď o výbere nadbytočného zamestnanca rozhoduje výlučne zamestnávateľ a súd nie je oprávnený v tomto smere jeho rozhodnutie preskúmať, považoval za potrebné skonštatovať, že rozhodnutie odporcu o prepustení práve navrhovateľa z pracovného pomeru z uvedených dôvodov pokladá i za racionálne, objektívne a efektívne. Z pohľadu súdu sa javí byť logický postup odporcu, keď rozhodol ponechať na výrobnom úseku ľudí, ktorí s poukazom na svoju kvalifikáciu môžu a sú schopní okrem ich doterajšej pracovnej náplne vykonávať aj pôvodnú prácu navrhovateľa, v prípade opačného postupu vzhľadom na to, že navrhovateľ s prihliadnutím na jeho kvalifikáciu nemohol vykonávať aj prácu zooložníka, by odporca nedosiahol zamýšľaný cieľ a to zvýšenie efektivity práce. V tejto súvislosti prvostupňový súd poukázal na rozhodnutie NS SR 1Cdo 53/2010. Následne prvostupňový súd skúmal platnosť výpovede aj v zmysle § 63 ods. 2 Zákonníka práce a dospel k záveru, že ponukovú povinnosť si odporca splnil a to priamo vo výpovedi, kde uviedol, že v súčasnej dobe nemá možnosť navrhovateľa naďalej zamestnávať a to ani na kratší pracovný čas v mieste, ktoré dohodnuté ako miesto výkonu práce.

O náhrade trov konania prvostupňový súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. a plne úspešnému navrhovateľovi priznal náhradu trov spočívajúcich v trovách právneho zastúpenia vo výške 535,40 Eur, ktorého špecifikácia výpočtu je obsiahnutá v odôvodnení preskúmaného rozsudku. Záverom súd vyslovil, že trovy konania na súdnom poplatku znáša štát, pretože navrhovateľ bol od poplatku oslobodený a odporca bol v spore úspešný.

Proti tomuto rozsudku v celom jeho rozsahu podal prostredníctvom svojho advokáta odvolanie navrhovateľ, ktorým sa domáhal, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v zmysle § 220 O.s.p. zmenil tak, že návrhu vyhovie a určí, že predmetná výpoveď je neplatná a pracovný pomer trvá a v časti náhrady mzdy vec vráti súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a rozhodnutie, alternatívne žiadal, aby celý napadnutý rozsudok bol v zmysle § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. zrušený a vrátený okresnému súdu na ďalšie konanie a rozhodnutie, pričom v prípade vyhovenia návrhu si uplatnil i náhradu trov celého konania. Ako odvolacie dôvody uviedol, že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, v zmysle § 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p. Podľa odvolateľa predovšetkým okresný súd nesprávne posúdil kľúčovú otázku, či bol navrhovateľ pre odporcu nadbytočným. Závery súdu prvého stupňa v tomto smere označil za nesprávne, nevyplývajúce z vykonaných dôkazov a nelogické. Za nesprávny označil záver súdu, že u zamestnávateľa existoval tzv. výrobný úsek, ktorý riadil podpredseda družstva Ing. P. S.. Jediným dôkazom o tom je náčrt vypracovaný samotným odporcom, ktorý nemôže slúžiť ako dôkaz a ktorého dôkazná hodnota je rovnaká ako dôkazná hodnota jeho nákresu organizačnej štruktúry družstva, ktorú doložil. Navrhovateľ tvrdil, že u odporcu nikdy nejestvoval tzv. výrobný úsek. Organizačne sa rozlišoval iba úsek rastlinnej výroby a úsek živočíšnej výroby, pričom úsek rastlinnej výroby riadil navrhovateľ a úsek živočíšnej výroby Ing. S. ako hlavný zooložník. Záver súdu, že u odporcu existoval výrobný úsek, je nesprávny a z vykonaného dokazovania nevyplýva. Nadväzne bol nesprávny záver súdu o tom, že odporca si mohol voľne určiť, ktorého z troch pracovníkov výrobného úseku prepustí, keďže žiaden takýto úsek nejestvoval. Podľa odvolateľa prvostupňový súd urobil zásadnú chybu tiež pri vyhodnocovaní rozsahu zmien, ktoré na družstve nastali a dopad týchto zmien na nadbytočnosť pracovníkov. V konaní bolo totiž bezpochyby preukázané, že u odporcu došlo k výraznému obmedzeniu živočíšnej výroby, keď rozsah prác na tomto úseku klesol na menej ako

polovicu a došlo k prepusteniu asi tretiny radových zamestnancov tohto úseku. Nadbytočnosť sa teda týkala aj zootechnikov; ak pri počte 320 kusov dobytky boli potrební dvaja, logicky pri polovičnom počte dobytky musel stačiť jeden. Odvolateľ preto považuje za preukázané, že nadbytočnosť vznikla práve na pozícii zootehnika a práve z dvoch rovnakých pracovných pozícií zootechnikov mal zamestnávateľ právo slobodne určiť, ktorého konkrétneho z nich prepustí pre nadbytočnosť a koho ponechá. V tejto súvislosti bol navrhovateľ nedôvodne diskriminovaný a naopak zamestnanci P. a F. S. boli na jeho úkor bezdôvodne uprednostnení a to len z titulu ich pozície a rodinných väzieb. Naopak na úseku rastlinnej výroby, ktorý viedol navrhovateľ, žiadne podstatné zmeny nenastali. V konaní bolo tiež nesporné, že práca agronóma je u odporcu naďalej potrebná a preto sa nemohla stať pre odporcu nadbytočnou. Nadbytočným bol zootechnik. Aplikáciou jednoduchej logiky možno podľa odvolateľa dospieť k záveru, že ak boli tri pracovné pozície agronóm - mechanizátor a dvaja zootechnici, po zmenách sú zootechnici budú vykonávať aj prácu agronóma - mechanizátora a rozsah práce agronóma - mechanizátora zostal zachovaný, poklesla potreba práce zootehnika a je to práve pozícia zootehnika, ktorá sa stala nadbytočnou. Objektívne neexistovala potreba, aby navrhovateľ vykonával ešte i prácu zootehnika, keďže jeho pozícia agronóma - mechanizátora zostala zachovaná v plnom rozsahu a nadbytočnou sa stala práca jedného z dvoch zootechnikov. Vzhľadom na uvedené odvolateľ tvrdil, že odporca nepreukázal objektívnu nadbytočnosť navrhovateľa a ani existenciu príčinnej súvislosti medzi organizačnou zmenou a jeho nadbytočnosťou. Podľa neho sa súd nezaoberal a nevysporiadal s tvrdeniami a dôvodmi neplatnosti výpovede uvádzanými v jeho pôvodnom návrhu, kde tiež namietal neplatnosť výpovede pre porušenie zákazu diskriminácie pre uplatňovanie zákonných práv v zmysle § 13 ods. 4 Zákonníka práce, s čím sa Okresný súd absolútne nezaoberal, čím mu odňal možnosť konať pred súdom a eo ipso zaťažil rozsudok vadou. Okrem toho namietal, že priznaná náhrada trov nie je súdom správne vyčíslená, keď právny zástupca odporcu sa nezúčastnil posledného pojednávania 15.2.2013, na ktorom bol vynesenej rozsudok a súd mu priznal náhradu i za tento úkon právnej služby.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.) a že odvolateľ použil zákonom prípustné odvolacie dôvody (§ 205 ods. 2 písm. d) a f) O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.), postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a dospel k záveru, že odvolaniu navrhovateľa nie je možné priznať úspech, keďže napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, v dôsledku čoho boli splnené podmienky pre jeho potvrdenie v zmysle § 219 O.s.p.

Pretože odvolací súd v plnom rozsahu preberá súdom prvého stupňa zistený skutkový stav, ktorý vykonal dokazovanie v rozsahu potrebnom pre posúdenie žalobou uplatneného nároku, jeho výsledky jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach správne vyhodnotil a napokon dospel k správnym skutkovým záverom, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie žalobou uplatneného nároku a pretože odvolací súd v celom rozsahu zdieľa i právne závery prvostupňového súdu vo veci, ktorý na vec aplikoval správne hmotnoprávne ustanovenia a tieto v súvislosti s danou vecou i správne vyložil, s poukazom na ust. § 219 ods. 2 O.s.p. odvolací súd už iba odkazuje na správne a presvedčivé písomné vyhotovenie rozsudku. Odvolací súd ani s prihliadnutím na odvolacie argumenty nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od záverov prvostupňového súdu odchýliť a nemôže preto dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov prvostupňového súdu sa potom žiada dodať už len nasledovné:

Odvolací súd sa plne zhodol so závermi prvostupňového súdu, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania v danom prípade bolo nesporne preukázané, že boli splnené všetky obligatórne predpoklady použitia výpovedného dôvodu zo strany odporcu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce a to jednak preukázaná existencia organizačnej zmeny, nadbytočnosť navrhovateľa a príčinná súvislosť medzi touto organizačnou zmenou a nadbytočnosťou navrhovateľa. Pre posúdenie danej veci odvolací súd nepovažoval za rozhodné aká bola skutočná organizačná štruktúra u odporcu, či organizačne existoval iba úsek rastlinnej výroby, ktorý riadil navrhovateľ a úsek živočíšnej výroby, ako to tvrdil navrhovateľ, alebo ako to tvrdil odporca, že v družstve existoval ekonomický a výrobný úsek, pričom výrobný úsek sa členil na rastlinný a živočíšny. Prvostupňový súd správne poukázal na to, že zákon umožňuje zamestnávateľovi, aby reguloval počet svojich zamestnancov a ich kvalifikačné

zloženie tak, aby zamestnával len taký počet zamestnancov a v takom kvalifikačnom zložení, ktoré zodpovedá jeho potrebám. Podľa konštantnej súdnej judikatúry pritom o výbere zamestnanca, ktorý je nadbytočným, rozhoduje výlučne zamestnávateľ; súd nie je oprávnený v tomto smere rozhodnutie zamestnávateľa preskúmať. Vzhľadom na uvedené i odvolací súd je toho názoru, že odporca ako zamestnávateľ postupoval zákonným spôsobom, keď na základe prijatej organizačnej zmeny rozhodol, že zruší pracovné miesto navrhovateľa a jeho prácu rozdelil medzi zvyšných dvoch pracovníkov na výrobnom (neekonomickom) úseku, ktorí mali kvalifikačné predpoklady nielen na výkon doterajšej práce zootechnika, ale i na výkon práce, ktorá bola náplňou práce navrhovateľa, pričom zároveň naopak navrhovateľ nemal kvalifikačné predpoklady na výkon práce zootechnika. Uvedenou organizačnou zmenou došlo k zamýšľanému zvýšeniu efektivity práce odporcu. Ak sa za danej situácie zamestnávateľ - odporca rozhodol, že vzhľadom na zníženie rozsahu prác na živočíšnom úseku zlúči funkciu zootechnika a agronóma, pričom za nadbytočného určil zamestnanca vykonávajúceho doteraz funkciu agronóma, za situácie, keď doterajší zootechnici mali kvalifikáciu na vykonávanie funkcie agronóma a agronóm (navrhovateľ) naopak nebol kvalifikovaný na výkon funkcie zootechnika, takýto postup zamestnávateľa je nielen zákonný, ale aj efektívny a zároveň zakladá priamu príčinnú súvislosť medzi prijatou organizačnou zmenou a nadbytočnosťou navrhovateľa. Práca agronóma u odporcu je síce naďalej potrebná, avšak keďže došlo ku kumulácii tejto funkcie s funkciou zootechnika, na ktorú navrhovateľ nemal kvalifikačné predpoklady, predmetná organizačná zmena urobila nadbytočným navrhovateľa a to bez ohľadu na to, že organizačná zmena sa dotýkala úseku živočíšnej a nie rastlinnej výroby. Predovšetkým je podstatné, či rozhodnutie zamestnávateľa sledovalo zmenu úloh zamestnávateľa, technického vybavenia, zníženia stavu zamestnancov za účelom zvýšenia efektívnosti práce alebo inej organizačnej zmeny, pomocou ktorej mal byť regulovaný počet zamestnancov a ich kvalifikačné zloženie tak, aby zamestnávateľ naďalej zamestnával len taký počet zamestnancov a v takom kvalifikačnom zložení ako zodpovedá jeho potrebám, a to bolo v danom prípade splnené.

S poukazom na vyššie uvedené, keďže boli splnené všetky zákonné podmienky použitia výpovedného dôvodu podľa § 63 ods. 1 písm. b) Zákonníka práce a predmetná výpoveď mala všetky zákonom predpísané formálne náležitosti, takže bola platnou, prvostupňový súd potom správne preskúmaným rozsudkom návrh navrhovateľa na vyslovenie neplatnosti danej výpovede a na súvisiace nároky zamietol.

Pokiaľ odvolateľ s poukazom na § 13 ods. 4 Zákonníka práce namieta, že prvostupňový súd sa nevysporiadal s tvrdeniami a dôvodmi neplatnosti výpovede pre rozpor so zákonom resp. obchádzanie zákona konkrétne zákazu diskriminácie, odvolací súd uvádza, že ani on nezistil, že by v danom prípade bol odporca ako zamestnávateľ zaobchádzal s navrhovateľom ako zamestnancom v súvislosti s podanou výpoveďou v rozpore so zásadami rovnakého zaobchádzania a že by ho teda danou výpoveďou diskriminoval. Pretože regulovať počet zamestnancov a ich kvalifikačné zloženie je podstatou oprávnení zamestnávateľa upravovať a riadiť svoju vlastnú činnosť, nemôže byť také rozhodnutie zamestnávateľa diskriminačným konaním; rovnako nejde ani o konanie označené v zák. č. 365/2004 Z.z. - Antidiskriminačný zákon, najmä v § 6. V konaní nebolo ničím preukázané, že by odporca ako zamestnávateľ zaobchádzal s navrhovateľom ako zamestnancom v rozpore so zásadou rovnakého zaobchádzania a porušil zákaz diskriminácie v zmysle § 2 ods. 1 citovaného Antidiskriminačného zákona, v súvislosti s predmetnou výpoveďou z pracovného pomeru (porovnaj mutatis mutandis rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo 4574/2010 z 28.2.2012).

S poukazom na vyššie uvedenú argumentáciu odvolací súd potom napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej ako vecne správny, s použitím ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

V časti, ktorou súd rozhodol o náhrade trov konania priznanej navrhovateľovi bolo ale potrebné prisvedčiť argumentácii odvolateľa, že prvostupňový súd nesprávne priznal odporcovi odmenu za úkon právnej služby „účasť na pojednávaní dňa 15.2.2013“, na ktorom bol vyhlásený rozsudok, v sume 15,02 Eur, keďže i zo zápisnice o pojednávaní - o vyhlásení rozsudku vyplýva, že ani odporca, ani jeho právny zástupca sa tohto pojednávania osobne nezúčastnili. Súdom prvého stupňa priznané trovy právneho zastúpenia bolo potom potrebné znížiť. Po odhliadnutí od tohto úkonu právnej služby potom odmena advokáta za poskytnuté úkony právnej služby predstavuje sumu 369,57 Eur a režijný paušál k 7 úkonom

právnej služby 53,77 Eur, celkom 423,34 Eur, po pripočítaní 20% DPH, t.j. plus 84,67 Eur, celkové trovy právneho zastúpenia odporcu predstavujú sumu 508,01 Eur.

Odvolací súd potom napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa v časti o náhrade trov konania odporcovi s použitím § 220 O.s.p. zmenil tak, že navrhovateľovi uložil povinnosť zaplatiť odporcovi náhradu trov konania na trovách právneho zastúpenia (§ 151 ods. 8 O.s.p.), v sume 508,01 Eur, do troch dní od právoplatnosti rozsudku (§ 160 ods. 1 O.s.p.), k rukám právneho zástupcu odporcu (§ 149 ods. 1 O.s.p.).

V odvolacom konaní bol odporca fakticky neúspešný iba v pomerne nepatrnej časti o náhrade trov konania a preto jemu v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p. vzniklo právo na náhradu trov odvolacieho konania voči v prevažnej časti neúspešnému navrhovateľovi. Keďže ale odporca si náhradu trov odvolacieho konania návrhom v zmysle § 151 ods. 1 O.s.p. neuplatnil, nebola mu odvolacím súdom priznaná.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je možné podať odvolanie.